

USTNA VPRAŠANJA IN POBUDE NA 10. SEJI OBČINSKEGA SVETA:

Mojca ŠKRABA – samostojna svetnica DeSUS:

Kaj načrtuje Občina Kamnik v letu 2020, da bi izboljšala kvaliteto življenja starejših, kaj bo ukrenila na področju oskrbe na domu, glede rdečega gumba in prevoza za starejše in kaj misli v naslednjem letu narediti glede institucionalnega varstva in oskrbovanih stanovanj?

Odgovor je pripravila Katja VEGEL, višja svetovalka za področje družbenih dejavnosti (nadomeščanje vodje Oddelka za družbene dejavnosti):

V Občini Kamnik se zavedamo rasti deleža starejšega prebivalstva, ki prinaša številne spremembe in izzive ter nalaga razvijanje novih oblik podpore in pomoči. Smo tik pred vrati izjemne rasti populacije starejših prebivalcev, saj projekcije kažejo, da bo do leta 2060 v starostni skupini nad 65 let skoraj vsak tretji prebivalec Slovenije. Razvoj varstva starejših temelji na smernicah Nacionalnega programa socialnega varstva za obdobje 2013–2020.

Oblike in vrste pomoči, ki jih starejšim zagotavlja Občina Kamnik:

Pomoč na domu: Storitve v kamniški občini izvaja zavod Pristan, kjer je zaposlenih 9 socialnih oskrbovalk in trenutno oskrbujejo 74 uporabnikov mesečno. V preteklem letu so nudili pomoč 107 uporabnikom. V tem letu bo Zavod Pristan zaposlil še eno oskrbovalko, kar jim vsakokrat predstavlja veliko težavo, saj tovrstnega kadra na trgu ni, ob tem pa sodelujejo z institucijami, ki usposablajo socialne oskrbovalce, da opravljajo prakso in na ta način zadostijo povpraševanju. Cena storitve na uro je v Kamniku 3,46 € in je med najnižjimi v državi, razliko do polne cene krije proračun, in sicer na letni ravni v ta namen zagotavljamo približno 145.000 €. Občani, ki ne zmorejo plačati niti tega zneska, jim skladno z odločbo pristojnega centra za socialno delo, stroške pomoči na domu v celoti krije Občina Kamnik. Zavod Pristan je v oskrbovanih stanovanjih na Cankarjevi cesti kupil poslovni prostor/pisarno. V prostorih pisarne se predvideva, da bi se lahko uporabniki oziroma njihovi svojci oglasili osebno, v ta namen bo organizirano dežurstvo predvidoma enkrat tedensko. Zavod Pristan bo v letu 2020 predvidoma vložil tudi vlogo za pridobitev dovoljenja za oskrbnika teh oskrbovanih stanovanj.

Domska oskrba: Občina Kamnik že sodeluje z Domom starejših občanov Kamnik glede ugotavljanja možnosti prostorske razširitve doma. V tem letu DSO Kamnik načrtuje izvedbo idejnega projekta prizidka k obstoječemu objektu. Po trenutnih potrebah bi bil prizidek namenjen dnevnomu varstvu in bivanju stanovalcev, ki potrebujejo osebno spremljanje zaradi zdravstvenih težav, povezanih zlasti z demenco. V domu je nastanjenih 181 stanovalcev, čakalne vrste pa so dolge (več let). V domu že sedaj poteka tudi dnevno varstvo starejših, kjer imajo starejši možnost medsebojnega dnevnega druženja, koriščenja fizioterapije, topllega obroka, obisk svete maše ipd. Žal starejši občani te možnosti koristijo zelo poredko. V zadnjem času v domu starejših opozarjajo tudi na kronično pomanjkanje ustreznih zaposljivih kadrov. Za stroške domske oskrbe občanov, ki bodisi sami ali njihovi svojci ne zmorejo finančno zagotoviti sredstev, Občina Kamnik letno nameni približno 530.000 €.

Razvoj podpornih sistemov: V Kamniku že dobrih 10 let poteka projekt Razvoj občinskega modela za reševanje potreb starejših občanov. Aktivnosti Zavoda Oreli prispevajo k izboljšanju kvalitete starejših s tem, da se lahko kadar koli obrnejo s svojim problemom na svetovalno pisarno za starejše ter podporo prostovoljcem, ki pomagajo starejšim, da ostanejo čim dalj časa v svojem domačem okolju. Svetovalna pisarna za starejše, ki je odprta trikrat tedensko, starejšim nudi: osebne sestanke z uporabniki (starejši oziroma njihovi svojci), telefonski pogovori in svetovanje, iskanje rešitev in priprava odgovorov na konkretne primere starejših občanov, ki jih med samim pogovorom ni možno rešiti, priprava odgovorov, prispelih po navadni ali elektronski pošti, usmerjanje uporabnikov na pristojne institucije in iskanje

kontaktov v primeru zahtevnejših vprašanj. Svetovalna pisarna deluje na Tomičevi ulici 23 v središču mesta, za njeno delovanje pa je bilo potrebno usposobiti prostovoljce in angažirati strokovnjake iz posameznih strokovnih področij, ki lahko odgovarjajo na zastavljena vprašanja starejšim. Zavod Oreli pridobiva prostovoljce, ki želijo pomagati starejšim in jim nudi izobraževanje za delo na terenu. Na področju prostovoljstva opravlja tudi sledeče naloge: nudi pomoč starejšim na domu, nudi podporo obstoječim prostovoljskim skupinam, srečevanju in izmenjavi izkušenj članov prostovoljskih skupin in skupin za samopomoč, opravljajo prve skupne obiske na domu z mentorjem, vodijo baze prostovoljcev, skrbijo za dnevno razporeditev del – potreb po pomoči prostovoljcev, sklepajo pogodbe s prostovoljci (Zakon o prostovoljstvu). Zavod Oreli izvaja izobraževanja za varno in kvalitetno starost; izobraževanja na različnih področjih, še posebej tistih, ki so aktualna: na primer za prostovoljstvo in samopomoč, kdaj v dom za starejše, o demenci, o sladkorni bolezni, ureditev stanovanja za starost, zdrava prehrana in gibanje za starejše, kako do finančnih dodatkov, ki jih omogoča država za starejše – na primer dodatek za pomoč in postrežbo, varstveni dodatek ... Tudi preko publikacij (zgibanke, brošura, članki) želijo posredovati znanje občanom, ki ga potrebujejo za pripravo na kvalitetno starost. Sredstva za delovanje celotnega modela vsa leta zagotavlja proračun občine, letos je to 15.000 €.

Družinski pomočnik: Občani, ki na domu negujejo starejšo invalidno osebo, lahko zaprosijo za status družinskega pomočnika. Postopki za pridobitev statusa se vršijo na pristojnem centru za socialno delo. Trenutno Občina Kamnik zagotavlja sredstva za 10 družinskih pomočnikov, kar na letni ravni pomeni približno 100.000 €.

Dnevni center Štacion: Veliko starejših občanov obiskuje Dnevni center s težavami v duševnem zdravju na Kolodvorski ulici 4, ki ga strokovno uspešno vodi Center za socialno delo Osrednja Slovenija – Vzhod, enota Kamnik. V centru potekajo različne delavnice, predavanja, druženja in ga dnevno obišče približno 26 uporabnikov. V letošnjem letu občina za Štacion namenja 46.000 €.

Skrb za nevladne organizacije: Občina Kamnik preko javni razpisov zagotavlja sredstva za nevladne organizacije s področja zdravstva in sociale, ki vključujejo naše občane, letos bo na ta način razdeljenih 33.500 €.

Razdelilnica brezplačnih toplih obrokov: Na Kolodvorski ulici 5 vsak delovni dan občani z nizkimi prihodki lahko dobijo brezplačen topel obrok. Dnevno Razdelilnico obišče približno 33 občanov, občina pa letos za njeno delovanje namenja 30.000 €.

Dodeljevanje denarnih pomoči: Občani v stiski še vedno lahko zaprosijo za enkratno denarno pomoč na Občini Kamnik. Poleg občine, imajo možnost pomoč koristiti na Centru za socialno delo Osrednja Slovenija – Vzhod, enota Kamnik, na Rdečem križu Kamnik ter Župnijski Karitas Kamnik, Stranje, Nevlje ter Šmarca – Duplica.

Večgeneracijski center Kamnik: V Kamniku že nekaj let poteka projekt Večgeneracijski center Ljubljana (VGC), ki deluje pod okriljem nosilca projekta Javnega zavoda Cene Štupar – Centra za izobraževanje Ljubljana. Večgeneracijski center predstavlja osrednji prostor zbiranja in srečevanja v lokalnem okolju, njegov namen pa je druženje, ohranjanje in širjenje socialne mreže ter zadovoljevanje potreb različnih ranljivih ciljnih skupin, družin ter posameznih družinskih članov v vseh življenjskih obdobjih. Nosilec projekta v Kamniku je Mladinski center Kotlovnica.

Skupaj Občina Kamnik za namen varstva starejših občanov tako letno namenja blizu 1.000.000 €.

Glede uvedbe novih tehnologij in dodatnih storitev občanom se bo občinska uprava odločila po sprejetju Strategije varstva starejših občanov, ki jo bomo pripravili skupaj z akterji, ki se ukvarjamo s problematiko starejših. Vsi ti akterji se že vrsto let večkrat letno pod vodstvom Zavoda Oreli srečujemo na delovnih sestankih, kjer potekajo razprave o aktualnih problemih starejših (na srečanjih sodelujejo Zavod Oreli, Center za socialno delo Osrednja Slovenija – Vzhod, enota Kamnik, Zavod Pristan, patronažna služba, Društvo upokojencev Kamnik, Društvo diabetikov Kamnik, Rdeči križ Kamnik, Župnijska Karitas Kamnik, Medobčinsko društvo invalidov Kamnik, Dom starejših občanov Kamnik, Policijska postaja Kamnik in Občina Kamnik).

Svojo nalogo na področju varstva starejših pa bo morala narediti tudi država, saj na Zakon o dolgotrajni oskrbi čakamo že več kot 15 let, zadnji dom za starejše občane pa je zgradila pred več kot 10 leti.

Matija SITAR MOČNIK – svetniška skupina SDS:

Na občini Kamnik že nekaj let deluje tudi oddelek za investicije. Njegova primarna naloga naj bi bilo pridobivanje finančnih sredstev, predvsem evropskih. V občini Kamnik se je v preteklih letih izpeljalo kar nekaj projektov, ki niso bili financirani zgolj s strani Občine Kamnik, ampak tudi iz drugih virov, nekaj tudi iz evropskih. Obstoječa evropska finančna perspektiva se nezadržno približuje koncu na obzorju pa je nekaj časa že tudi nova perspektiva 2021-2027, v kateri pa naj bi bilo Sloveniji na voljo manj sredstev kot v trenutni perspektivi. Zanima me, ali ima občina morebiti že pripravljene projekte, ki bi se lahko financirali iz naslova evropskih sredstev prihajajoče finančne perspektive? V kolikor da, kateri so ti projekti in kakšna je njihova ocenjena vrednost in delež sofinanciranja? V kolikor ne, ali ima občina namen sodelovati pri črpanju evropskih sredstev in na katerih področjih? Ali je občina preverila možnost pridobitve evropskih sredstev za novogradnjo OŠ Frana Albrehta in morebitne ureditve območja KIK-a? Če da, kakšne so možnosti?

Ob ustanovitvi omenjenega oddelka, je bilo omenjeno, da bo namen delovanja oddelka tudi pomoč podjetnikom pri pridobivanju finančnih (evropskih) sredstev. Zanima me kakšen je bil odziv podjetnikov? Jim je bila tovrstna pomoč na voljo? Je katero podjetje tudi izkazalo interes po tovrstni pomoči?

Odgovor je pripravil Boris RAVBAR, podsekretar – vodja Oddelka za razvoj in investicije:

Oddelek za razvoj in investicije si z različnimi finančnimi, vzgojno-izobraževalnimi in drugimi spodbudami vseskozi prizadeva dvigniti kakovosti življenja prebivalcev občine Kamnik. Potrebe so obsežne, razpoložljiva nepovratna in proračunska sredstva pa žal precej omejena. Trenutna finančna perspektiva, ki se v tem letu zaključuje, je bila za Občino Kamnik izredno uspešna, saj smo v preteklih petih letih uspešno pridobili (in že počrpali oziroma še bomo počrpali) približno 17 milijonov € nepovratnih sredstev (od tega 12,8 milijonov € za nadgradnjo čistilne naprave ter izgradnjo vodovoda in kanalizacije ter 4 milijone € za ostale projekte, kot na primer sistem izposoje električnih koles KAMKOLO, številni ukrepi za izvajanje Celostne prometne strategije, projekt revitalizacije Samostana Mekinje, učna pot Po stopinjah pastirjev po Veliki planini, gradnja regionalne kolesarske povezave Kamnik–Ljubljana in Kamnik–Godič, vzpostavitev integriranega centra za krepitev zdravja kot samostojne enote v Zrvastevnem domu dr. Julija Polca Kamnik, izpostava večgeneracijskega centra, projekt vodne zgodbe v Kamniško-Savinjskih Alpah, projekt StimulArt, MUHA itd.). Med večjimi naštetimi projekti so nekateri še v fazi izvajanja.

Prihodnja finančna perspektiva 2021–2027 se še pripravlja, trenutni osnutek pa predvideva znižanje nepovratnih sredstev evropske kohezijske politike za Slovenijo. Nepovratna sredstva

bodo v prihodnjih letih predvidoma namenjena zlasti financiranju razvoja in uvajanja sodobnih tehnologij in digitalizaciji Evrope, projektom za prilagajanje podnebnim spremembam ter skrbi za najbolj ranljive ciljne skupine prebivalstva (starejši, brezposelni, migranti itd.). Poudarek bo na izvajanju mehkih (vzgojno-izobraževalnih in drugih ne-investicijskih) ukrepov in trajnostnih (do okolja in družbe odgovornih) investicijah. Občina Kamnik si bo znotraj omenjenih okvirov in prepoznanih potreb občine prizadevala poiskati investicijske priložnosti tudi v prihajajoči finančni perspektivi. Nekaj projektnih idej je še nerealiziranih (povezanih z obnovo lokalne kulturne dediščine, izgradnjo ali sanacijo lokalnih vzgojno-izobraževalnih objektov, energetska prenova nekaterih javnih stavb, aktivnosti za zaščito vodnih virov itd.), nekaj pa jih bomo še oblikovali v skladu s potrebami lokalnega okolja in prihajajočo finančno perspektivo. Projektna oziroma investicijska dokumentacija zanje bo, vključno s finančno konstrukcijo, izdelana po sprejemu nove finančne perspektive ob pripravi novih Načrtov razvojnih programov, upoštevajoč strateške usmeritve občine in izkazane potrebe ter politično voljo. V kolikor bodo na voljo nepovratna sredstva za financiranje investicijskih projektov in proračunska sredstva, ki bodo omogočila sofinanciranje in zalaganje sredstev zanje, bomo prednostno pripravili projektne predloge za tovrstne razpise. Ker Občina Kamnik splošne razvojne usmeritve nima definirane, bomo pri pripravi lahko sledili zlasti sprejetim strateškim dokumentom s posameznih področij (Celostna prometna strategija, Strategija hodljivosti ter Strategija razvoja in trženja turizma v Občini Kamnik za obdobje 2016–2025).

Občina Kamnik je z namenom ureditve vsaj dela območja nekdanje Smodnišnice pristopila k Projektu SOPHIA, s katerim je skupaj z 20 partnerji iz šestih držav lani kandidirala za nepovratna sredstva programa Horizont 2020 na temo preoblikovanja zgodovinskih urbanih območij in kulturnih krajin v središča podjetništva ter družbene in kulturne integracije. Občina Kamnik je v okviru omenjenega projekta predlagala več aktivnosti za revitalizacijo območja, in sicer gradnjo ali preureditev izbrane infrastrukture ob enem od generatorjev območja (KIK Štarter ali sedež GRS), vzpostavitev muzeja industrijske dediščine na prostem ter izdelavo strokovnih podlag za dolgoročno, trajnostno in ekonomsko vzdržno prenavo območja. Projekt žal ni bil odobren, vendar bomo poskušali omenjene vsebine ponovno umestiti v morebitne primerne razpise prihajajoče finančne perspektive.

Preko razpisov Eko sklada se preverja možnost pridobitve sredstev za gradnjo Osnovne šole Frana Albrehta glede na aktualne razpise. Kandidiranje za ta sredstva zahteva prilagoditev projekta in v kolikor se bo izkazala ekonomska upravičenost glede na razpoložljiva razpisna sofinancerka sredstva bomo pristopili k razpisu. Vseskozi pa spremljamo morebitne nove razpise, namenjene sofinanciranju novogradenj javnih stavb.

Za zagotavljanje podpore podjetnikom je bila v lanskem letu sklenjena pogodba za izvajanje svetovalnih storitev potencialnim in obstoječim podjetnikom z Gospodarsko zbornico Slovenije. V prostorih KIK Štarterja, Zavoda za zaposlovanje in GSŠRM je izvajalec zagotavljal dodatno strokovno pomoč potencialnim ter obstoječim podjetnikom na lokalni ravni, in sicer v obliki informiranja (dvakrat mesečno v KIK Štarterju, sprotno spletno informiranje), individualna svetovanja, organizacije delavnic (Pravne osnove za podjetnike, Nadzorovanje stresa v podjetništvu) in usposabljanj (Poslovna komunikacija iz angleškega jezika), izmenjave dobrih praks in odpiranje poslovnih priložnosti, regionalnega povezovanja in sooblikovanja podpornega okolja za poslovne subjekte. V preteklih letih smo podjetniške osnove ter strokovno mentorstvo in podporo pri razvoju poslovne ideje skupaj zagotavljali dijakom GSŠRM, in sicer s pogodbo, ki smo jo sklenili z izvajalcem Ustvarjalnik, pospeševalnik mladinskega podjetništva d.o.o.. V prostorih Oddelka za razvoj in investicije enkrat mesečno deluje tudi pisarna LAS, ki med drugim nudi lokalnim podjetnikom informacije glede črpanja nepovratnih sredstev za projekte, usmerjene v oživljanje podeželskih in urbanih območij, ki jih sofinancirata Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja in Evropski sklad za regionalni razvoj. Med vsemi dogodki, ki so bili organizirani z namenom krepitev podjetniških veščin in svetovanja podjetnikom, je bilo največ zanimanja izkazanega med mladimi.

Grega ZORMAN – svetniška skupina LDP:

Strokovnjaki opozarjajo, da je onesnažen zrak največja javnozdravstvena težava, ne zgolj pri nas, ampak tudi na svetu. Razlogi za onesnaženost so različni, veliko ga prispeva promet, kurjenje, industrijske dejavnosti, pa tudi kmetijstvo. Kot lahko preberemo na spletnih straneh Ministrstva za okolje in prostor je onesnaženost zraka prvi okoljski vzrok prezgodnje smrti v EU, saj zaradi onesnaženosti zraka umre desetkrat več ljudi kot v prometnih nesrečah in onesnažen zrak tudi pri nas ostaja eden osrednjih okoljskih problemov. Onesnaženost zraka povzročajo predvsem čezmerne ravni delcev in ozona.

Pred leti smo imeli v Kamniku oziroma v južnem delu Kamnika velike težave z onesnaževanjem zraka, ki ga je povzročalo kurjenje biomase v kurilni napravi podjetja Tisa d.o.o, v bivši tovarni Stol. V letih 2010 in 2011 je Inšpekcija za okolje in naravo vršila redne nadzore delovanja družbe Tisa d. o. o., PE Kamnik, vrstili so se protesti krajanov, v naslednjih letih se je situacija umirila oziroma ni bilo več zaslediti tako vidnih sledi onesnaževanja.

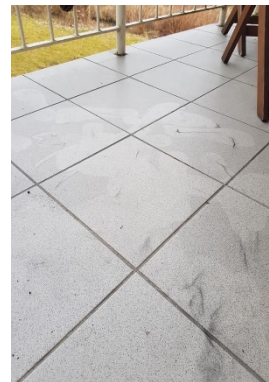
V zadnjih tednih pa so se na nas obrnili zaskrbljeni občani z Duplice in širše okolice in nam dostavili fotografije, da se iz dimnika bivšega Stola ponovno vali črni dim, v zraku pa je moč zaznati tudi vonj po plastiki, gumah. Skrbi nas, da se pri kurjenju poleg biomase kurijo tudi odpadki in drugi snovi, ki se jih v takšnih kurilnih napravah, kot je na Duplici v bivšem Stolu, ne sme kuriti. Črne saje so vidne na avtomobilih, oknih, obešenem perilu, terasah. Onesnažen zrak prebivalci vdihavajo, onesnažen zrak pride v organizem tudi preko zelenjave, ki uspeva na bližnjih vrtovih, onesnaženost se lahko kopiči v prsti.

O težavah z onesnaženim zrakom poročajo tudi občani iz okolice Livarne Titan (Livarska, Steletova, Zikova, Klavčičeva, Ljubljanska), ki opažajo drobne kovinske delce ter droben črn prah na terasah, okenskih policah, avtomobilih, kar je viden znak, kakšen zrak vdihavamo.

Glede na povedano v Svetniški skupini Lista Dušana Papeža pozivamo občinsko upravo, da preverijo dogajanje v bivši tovarni Stol, kakšen material kurijo, zakaj prihaja do izhajanja sajastega dima in ali poleg biomase kurijo še kaj drugega. Prav tako naj občinska uprava preveri kaj se dogaja v Livarni Titan in zahteva analize izpustov. Pozivamo, da se vsi podatki predstavijo javnosti, prav tako predlagamo, da občina pri Agenciji RS za okolje pridobi zadnje podatke o stanju zraka v Občini Kamnik in jih predstavi. Če s strani obeh podjetij ne bo ustreznih pojasnil, je treba narediti prijavo na Inšpekcijo RS za okolje in naravo (Inšpektorat Republike Slovenije za okolje in prostor). Glede na to, da onesnažen zrak predstavlja veliko zdravstveno grožnjo naj občina predstavi tudi podatke Zdravstvenega doma Kamnik, kakšno je zdravstveno stanje občanov Kamnika in koliko in kako so zdravstvene težave povezane z onesnaženim zrakom.

Občini Kamnik predlagamo, da preveri možnosti za postavitve stalne postaje za merjenje kakovosti zraka. Razpolagamo s podatkom, da Agencija RS za okolje merilno napravo lahko postavi, vendar mora občina postavitve naprave delno subvencionirati. Na ta način bi imeli veliko natančnejše podatke o stanju zraka, najbolj smiselno bi bilo, da je naprava postavljena na območju južnega Kamnika. Predlagamo, da občina čim prej pristopi k izvedbi projekta, finančno pokritje pa zagotovimo v okviru rebalansa proračuna Občine Kamnik.

Odgovor je pripravila Mihaela BRNOT VETERNIK, višja svetovalka za gospodarske dejavnosti in gospodarske javne službe:

Za informacije, na osnovi katerih bi lahko konkretno odgovorili na podano vprašanje, smo zaprosili Inšpektorat RS za okolje in prostor, Agencijo RS za okolje (v nadaljevanju ARSO) in Zdravstveni dom dr. Julija Polca Kamnik (v nadaljevanju ZD Kamnik).

Pristojni Inšpektorat RS za okolje in prostor smo zaprosili za pojasnilo glede ugotovitev pri opravljenih inšpekcijskih nadzorih v obdobju zadnjega leta v Livarni Titan, Pirolizi – Tisa in drugih podjetjih na območju občine Kamnik, ki s svojim delovanjem lahko vplivajo na onesnaženost zraka, pa tudi glede podanih prijav s strani občanov občine Kamnik v minulem letu. Tudi občinska inšpektorica je v letih 2018 in 2019 dobila dve prijavi, ki sta se nanašali na Livarno Titan in dve prijavi, ki sta se nanašali na Tiso (na območju bivšega Stola); vse prijave je odstopila pristojnemu Inšpektoratu RS za okolje in prostor, Vožarski pot 12, Ljubljana. Odgovora inšpektorata še nismo prejeli.

S strani ZD Kamnik smo na vprašanje glede zdravstvenega stanja občanov in povezanosti zdravstvenih težav z onesnaženim zrakom dobili odgovor, v katerem je navedeno, da ZD Kamnik ne spremlja primerjalno zdravstvenega stanja občanov glede na posamezne predele mesta ali okoliške kraje in vasi. Soočajo se z velikim številom respiratornih okužb, ki so tipične za ta del leta, in velikim številom ljudi, ki so okuženi z gripo. Morebitne onesnaženosti zraka ne spremljajo. Z obolevnostjo prebivalstva po slovenskih občinah se ukvarja Nacionalni inštitut za varovanje zdravja, ki podatke objavlja na spletni strani: <http://obcine.nijz.si/Vsebina.aspx?leto=2019&id=60>. Iz objavljenih kazalnikov zdravja v občini Kamnik ni razvidnega večjega odstopanja od državnega povprečja.

ARSO smo seznanili, da na območju južnega dela občine Kamnik prebivalci ponovno zaznavajo prekomerno oziroma povečano onesnaženost zraka, kar se med drugim odraža tudi tako, da so črne saje vidne na avtomobilih, oknih, obešenem perilu, terasah ... ARSO smo zaprosili za informacije glede podatkov o stanju zraka na območju občine Kamnik, ki nam jih lahko posreduje, in glede možnosti za postavitve stalne ali mobilne postaje za merjenje kakovosti zraka. V odgovoru ARSO navaja: »V Kamniku trenutno Agencija za okolje nima postavljenih merilnih postaj za meritve kakovosti zraka. Kot ste že sami omenili, smo meritve z mobilno enoto v vaši občini izvajali skoraj petnajst let nazaj. Poleg teh meritev se je izvedlo v letih 2005, 2006, 2007 in 2009 nekaj kratkotrajnih meritev dušikovega dioksida in benzena z difuzivnimi vzorčevalniki na lokaciji Steletove, Livarske in Kovinarske ceste v Kamniku. Rezultati so javno dostopni na atlasu okolja. Novejših informacij o stanju kakovosti zunanega zraka v vaši občini nimamo. Državno merilno mrežo za spremljanje kakovosti zunanega zraka trenutno sestavlja 23 merilnih mest po Sloveniji. Obstoječa merilna mreža zagotavlja osnovne podatke o kakovosti zraka v Sloveniji in zadostuje zahtevam evropske zakonodaje. Na Agenciji za okolje se zavedamo, da je poleg teh lokacij v Sloveniji še mnogo mest, kjer se soočajo s prekomerno onesnaženostjo zraka, predvsem z delci PM10 in PM2.5, ampak meritev žal ne moremo izvajati povsod. Radi bi poudarili, da meritve kakovosti zraka, še ne pomenijo

njegovega izboljšanja. Imamo pa za vašo občino vseeno eno spodbudno informacijo. Agencija RS za okolje v okviru nove finančne perspektive za obdobje 2021–2027 načrtuje izvajanje kohezijskega projekta, v okviru katerega želi nadgraditi mrežo stalnih merilnih mest za spremljanje onesnaženosti zunanjega zraka z delci PM10 in PM2,5. Glede na obstoječo merilno mrežo in problematiko onesnaževanja z delci je bila kot možna nova lokacija prepoznano tudi mesto Kamnik, kar pomeni, če bo projekt odobren, bomo v Kamniku postavili stalno merilno postajo za spremljanje kakovosti zunanjega zraka.«

Ne glede na to pa se lahko občina tudi sama odloči za izvajanje meritev kakovosti zunanjega zraka, pri čemer mora sama pokriti stroške. Možen je nakup ali najem merilnih postaj, na katerih se merijo parametri onesnaževanja (prašni delci, dušikovi oksidi, ogljikov monoksid, ozon) in meteorološki podatki (temperatura, zračni tlak, relativna zračna vlaga). Izmerjeni podatki na merilnih postajah se prikazujejo kot indeks onesnaženosti zraka, ki kaže trenutne izmerjene vrednosti in povprečne, minimalne in maksimalne urne vrednosti v zadnjih 48 urah. Smiselno je, da se vzpostavi spletni portal, na katerem imajo občani dostop do teh podatkov. Primerjava izmerjenih rezultatov v daljšem časovnem obdobju pa je lahko osnova za načrtovanje politike za izboljšanje kakovosti zraka v občini. Ocena stroškov postavitve in letnega vzdrževanja merilnih naprav bo znana po pridobitvi ponudb.